

Excursie Jaarrond stadnatuur, Eiland van Brienenoord,
Ontdekkingstocht naar de oorsprong van het leven, 16-02-2025
Foto: Frank Hanswijk

Ledenvergadering KNNV Natuurlijk Rotterdam e.o.
Datum: maandag 23 februari 2026
Tijd: 20:00-21:00 uur
Locatie: digitaal

Koninklijke Nederlandse Natuurvereniging

Natuurlijk Rotterdam e.o.
Jan van Avennesstraat 7 A
3021 RL ROTTERDAM
natuurlijkrotterdam@knnv.nl
website: rotterdam.knnv.nl

Copyright: Natuurlijk Rotterdam e.o., 23 februari 2026

Referentie: Jaarverslag 2025, Jaarplan 2026, KNNV Natuurlijk Rotterdam e.o.

Overname van delen van de tekst is niet toegestaan.

Van deze jaarstukken wordt na de jaarvergadering een openbare versie op de website gepubliceerd.

Inhoudsopgave

1. Agenda	4
1.1 Opening, vaststellen agenda en mededelingen	4
1.2 Verslag ledenvergadering 19-2-2025	4
2. Jaarverslag 2025	4
2.1 Organisatie	4
Bestuur	4
KNNV Landelijk	4
Media en publicaties	6
Ledenadministratie	9
Eigendommen	9
2.2 Financiën	11
Inkomsten en uitgaven	11
Balans	12
Verslag kascommissie en décharge bestuur	12
2.3 Natuurhistorische zaken	13
Natuurstudie	13
Natuureducatie	13
Natuurbescherming 2025	17
3. Jaarplan 2026	19
3.1 Organisatie	19
Bestuur	19
Ledenwerving en ledenactivering	19

Publicaties	20
Media en PR	20
3.2 Begroting en huishoudelijke zaken	20
Begroting	20
Contributie	20
Subsidies en donaties	21
Verkiezingen en benoemingen	21
Bestuur	21
Leden	22
3.3 Natuurhistorische zaken	23
Activiteiten (volgens meerjarenplan)	23
Mogelijk activiteitenprogramma 2026	23
Jaarplan Natuureducatie 2026	23
Jaarplan Natuurstudie 2026	23
Jaarplan Natuurbescherming 2026	24
Bijlage 1: Huishoudelijk reglement	25
Bijlage 2: Meerjarenbeleidsplan	29

1. Agenda

.....1.1 Opening, vaststellen agenda en mededelingen

.....1.2 Verslag ledenvergadering 19-2-2025

Als bijlage in de mail meegezonden een link naar PDF bestand:

Verslag ledenvergadering, 19-2-2025- DEF 25-2-2024

Verslag Ledenvergadering KNNV Natuurlijk Rotterdam 2025 (concept)

2. Jaarverslag 2025

.....2.1 Organisatie

Bestuur

Het algemene bestuur bestaat uit de volgende personen (jaar van aantreden):

Voorzitter; Karin Breeuwer (2024)

Secretaris; Sharida Bhageloe (2024)

Penningmeester; Sannetje van Haarst (2021)

Algemeen Bestuurslid; Claudia Fonseca (2025)

Secretaris Natuurstudie; Sharida Bhageloe (2025)

Secretaris Natuureducatie; Sharida Bhageloe (2024)

Secretaris Natuurbescherming; Huub van 't Hart (2021)

Verdere taken bestuur

Ledenadministratie; Sannetje van Haarst, Sharida Bhageloe (2025)

Webmaster; Karin Breeuwer (2022)

Redactie Nieuwsbrief Natuurblad; Sharida Bhageloe, Sannetje van Haarst (2025)

Extern (2026)

Buitengewoon bestuurder: Jeroen Kuster

Kascommissie: Pascal Walhof

KNNV Landelijk

Beleidsraad (BR) en Vertegenwoordigende vergadering (VV)

De afvaardiging moet door de ledenvergadering worden goedgekeurd.

In 2025 is Sharida Bhageloe gekozen als afgevaardigde tijdens de ALV.

KNNV Landelijk heeft een ambitieus beleidsplan voor 2024-2028 opgesteld. Hieruit vloeit een jaarplan voort met concrete actiepunten. Om alles te realiseren, zoeken ze een geschikte werkruimte voor vergaderingen en samenwerking. Een belangrijk speerpunt is het versterken van partnerschappen met organisaties als FLORON, SOVON en SoortenNL. Dit biedt kansen voor afdelingen om hybride cursussen te volgen of te organiseren. Bovendien kunnen we zo krachtiger opkomen voor de natuur. Het project 'Jongeren naar buiten' moet meer jonge leden aantrekken. Hiervoor is een speciale projectmanager aangesteld. Daarnaast wil het landelijk bestuur kleine afdelingen ondersteunen door ze te bezoeken. Al met al bruist KNNV Landelijk van de plannen en ideeën. We zijn benieuwd

hoe dit zich de komende jaren gaat ontwikkelen en wat het voor onze afdeling kan betekenen.

De volgende vergaderingen heeft Sharida Bhageloe bijgewoond:

- 25 januari 2025, Vertegenwoordigende Vergadering, De Cultuurhoek, Driebergen
- 20 mei 2025, Beleidsraad, digitale vergadering
- 12 juni 2025, Vertegenwoordigende Vergadering, digitale vergadering
- 11 april 2025, Regiovergadering, De Boshoeck (afwezig: op deze dag was het Symposium Stadsnatuur, Rotterdam).
- 19 september 2025, Regiovergadering, De Enk, Zwolle
- 15 November 2025, Beleidsraad, Het Groene Huis, Amersfoort.

KNNV Landelijk inspiratiedagen

KNNV Landelijk heeft de volgende inspiratiedagen georganiseerd in samenwerking met verschillende organisaties (o.a. FLORON, SOVON). Bestuursleden en leden van een werkgroep zijn uitgenodigd om hieraan deel te nemen.

- 31 januari 2025, Planten, mossen en paddenstoelen
- 28 februari 2025, Vogelwerkgroepen
- 10 oktober 2025, Natuur en Beleid *
- 21 november 2025, Insecten *
- 13 december, 2025, Flora Festival *
- 27 maart, 2025, webinar Week van de Biodiversiteit *
- 26 juni, 2025, evaluatie, Week van de Biodiversiteit *

*bezocht door KNNV NR

Commissie KNNV Landelijk 125 jaar

In 1901 werd Natuurvereniging KNNV opgericht door Jac. P. Thijssse, Eli Heimans, Hendrik Heukels, Hugo de Vries, Han Heinsius en Ambrosius Hubrecht.

In 2026 bestaan we dus 125 jaar!

De KNNV heeft met de duizenden leden veel voor de Nederlandse natuur en natuurbeweging betekent in deze periode. Er zijn talloze lokale afdelingen opgericht die de natuur in hun buurt in kaart brachten en beschermden. Ook zijn er dankzij KNNV en KNNV-ers diverse grote landelijke natuurorganisaties opgericht, zoals Natuurmonumenten, IVN en de KNNV-Uitgeverij. Om dit te vieren organiseren we een flink aantal activiteiten in 2026. Het Landelijk heeft hiervoor een Commissie KNNV 125 jaar ingesteld; deze werkgroep bestaat uit leden van het Landelijk bestuur en leden van de verschillende afdelingen.

KNNV Landelijk overige activiteiten

Het landelijk heeft nog tal van andere activiteiten ontplooid die door KNNV NR bijgewoond zijn;

- 17 maart, Enquête voor werkgroepen over onderzoeksactiviteiten *
- 7 april 2025, Kick-off Commissie Natuur & Beleid, (digitale vergadering) *
- 22 april 2025, Webinar Succesvol persbericht schrijven, (digitale vergadering) *
- 8 mei 2025, Webinar (nieuwe) bestuursleden, (digitale vergadering) *
- 20 t/m 29 juni 2025, Week van de Invasieve Exoten

*bezocht door KNNV NR

Wijziging naam

KNNV heeft besloten om de naam te wijzigen van Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging naar **Koninklijke Nederlandse Natuurvereniging**. Na goedkeuring van de koning is onze naam daarmee ook (statutair) gewijzigd.

KNNV Landelijk promotiematerialen

Landelijk heeft vanwege de naamswijziging een KNNV landelijke vlag en flyers met het nieuwe logo laten ontwerpen en geleverd.

De nieuwe vlag met nieuwe KNNV logo en het nieuwe logo van Natuurlijk Rotterdam

Er is promotiemateriaal aangeboden dat de afdelingen kunnen aanschaffen. Natuurlijk Rotterdam heeft 2 t-shirts, 2 hoodies, 1 baseballpet, 1 draagtas en 1 spandoek aangeschaft, te gebruiken tijdens onze activiteiten.

Media en publicaties

Cloudbeheer

Er is een "cloud" aangemaakt voor NR bij NextCloud. De software en de data worden gehost bij Webreus. Hier staat ons organisatiehandboek, foto's, samenwerkingsdocumenten, etc.

Website

De website wordt gefaciliteerd door het landelijk bureau.

We publiceren daar onze activiteiten. Deze verschijnen indien gewenst ook op de landelijke website.

In de kennisbank publiceren we o.a. de nieuwsbrieven en door leden geschreven artikelen. Deze verschijnen indien gewenst ook op de landelijke website.

Het KNNV advies over de Hoekse Poort is dit jaar in onze kennisbank geplaatst en op de landelijke website opgenomen.

Er zijn dit jaar 5 natuurbladeren op de website geplaatst.

Verslagen activiteiten

Verslagen van onze activiteiten zijn te vinden op de website van KNNV Natuurlijk Rotterdam.

Er is nieuwe pagina lay-out gemaakt door Karin, waarbij we alleen een PDF met een kort stukje tekst kunnen uploaden op de pagina, dat scheelt een hoop tijd.

Verslagen 2025 zijn hier te vinden <https://rotterdam.knnv.nl/activiteiten-2025/>

Natuurblad

De nieuwsbrieven 'Natuurblad' zijn hier te vinden:

<https://rotterdam.knnv.nl/kennisbank/nieuwsblad/>

Na het vertrek van Esther Veldman hebben Sannetje van Haarst en Sharida Bhageloe de werkzaamheden voor het uitbrengen van het nieuwsbrief Natuurblad opgepakt. Er is met regelmaat een Agenda of een Natuurblad gedeeld met (nieuwsbrief)leden.

Natuurflits/agenda bevat het programma van onze activiteiten.

Natuurblad bevat het programma van onze activiteiten en allerlei nieuwswaardige artikelen van ons of van derden. In het Natuurblad promoten we ook activiteiten en urgente acties van andere KNNV-afdelingen in regio Zuid-Holland en groene organisaties in Rotterdam.

Natuurblad wordt goed ontvangen. Zeker de helft van de abonnees leest de nieuwsbrief; we genereren op deze manier regelmatig contact met onze achterban. Dit is te merken aan de reactie op de aanmeldingen voor activiteiten.

Natuurblad KNNV NR 2025

10-01-2025	agenda januari 2025
10-02-2025	Natuurblad 016
24-02-2024	agenda maart 2025
19-04-2025	agenda april 2025
28-04-2024	agenda mei 2025
28-05-2025	agenda juni 2025
03-07-2025	Natuurblad 017
29-08-2025	agenda september 2025
26-09-2025	Natuurblad 018
14-10-2025	agenda oktober 2025
07-11-2025	Natuurblad 019
03-12-2025	agenda december 2025

Het Landelijk heeft tegenwoordig voor de afdelingen ook de mogelijkheid om een nieuwsbrief via intranet van KNNV Landelijk te versturen, Natuurlijk Rotterdam blijft in 2026 de nieuwsbrieven verzenden via Laposta.

Sociale media

Het Natuurhistorisch promoot Natuurcafé door een flyer en op Instagram en Facebook. Er is in 2025 geen informatie geplaatst op onze Instagram en Facebook pagina's. We hebben weinig volgers waardoor deze actie weinig impact heeft voor onze afdeling. Wel is er één activiteit door ons gepromoot in andere werkgroepen van Facebook: de excursie van Bram; Fossielen zoeken. Hierdoor werden we landelijk gezien en was de activiteit binnentwee dagen volgeboekt.

Persberichten

Al onze activiteiten wordt door de webmaster Karin Breeuwer op onze agenda geplaatst <https://rotterdam.knnv.nl/agenda/>

Voor elke activiteit wordt er een persbericht verzonden door Sharida Bhageloe.

Een aantal ontvangers neemt deze persberichten op, zoals

- De Groene Agenda Rotterdam, <https://www.degroeneagenda.nl/site/>

Al onze activiteiten zijn opgenomen in de agenda

- De Havenloods, <https://www.dehavenloods.nl/zoek?q=KNNV>

3x een onderwerp, Het Natuurcafé 2x, 1x Jaarrond stadsnatuur

- Barendrechts Dagblad, <https://barendrechtsdagblad.nl/lokaal/>

Plaatst met regelmaat onze activiteiten in hun krant

- Groene Ruimte, <https://www.groeneruimte.nl/agenda/>

Dit jaar zijn al onze activiteiten vermeld.

Publicaties

- Artikel, Straatgras jg 37 nr 2, december 2025

'Eén excursie, twee mammoetkiezen', Bram Langeveld, conservator, Natuurhistorisch Museum Rotterdam, Sharida Bhageloe, secretaris, KNNV Natuurlijk Rotterdam;

https://www.hetnatuurhistorisch.nl/fileadmin/user_upload/documents-nmr/Straatgras/Straatgras_2025/Straatgras_2025_2/Straatgras_2025_2_Langeveld_Bhageloe.pdf

- Artikel, Straatgras jg 37 nr 1, juni 2025

'Natuur Café: Een succesvol podium voor stadsnatuur in Rotterdam', Sharida Bhageloe, secretaris KNNV Natuurlijk Rotterdam

https://www.hetnatuurhistorisch.nl/fileadmin/user_upload/documents-nmr/Straatgras/Straatgras_2025/Straatgras_2025_1/Straatgras_2025_1_Bhageloe.pdf

- Aflevering, Natuurlijk! Stadionpark, aflevering # 7, 10 juni 2025

In de aflevering #7 - Waterdiertjes van 'Natuurlijk Stadionpark' gaat Jeroen met Sharida Bhageloe (KNNV Natuurlijk Rotterdam) op zoek naar dit verborgen leven in de stad. Met een schepnetje en loep ontdek je al snel: hier leeft meer dan je denkt.

<https://www.youtube.com/watch?v=QSjQ2R4LERg>

- Artikel, NOS, 22 mei 2025

'Plant- en diersoorten waarmee het slecht gaat missen een fanclub', Charlotte Klein, redacteur Klimaat, NOS.

<https://nos.nl/collectie/13871/artikel/2568238-plant-en-diersoorten-waarmee-het-slecht-gaat-missen-een-fanclub>

In mei was Menno Schildhuizen gastspreker in ons Natuurcafé. Sharida Bhageloe opende met een inspirerend verhaal over haar werk als burgerwetenschapper. Ze vertelde hoe ze op één dag in haar eigen wijk een verrassend aantal soorten wist te vinden.

Menno was zo onder de indruk dat hij de NOS naar ons toe stuurde. Het resultaat is een mooi interview over burgerwetenschappers en hoe je met de app Waarneming.nl biodiversiteit in kaart brengt.

Ansicht

Eind 2025 hebben we een ansicht laten drukken (oplage 2500).

We hebben hiervoor de foto IJsvogel, De Esch, van Esther Veldman mogen gebruiken. Waarvoor veel dank!

De ansicht wordt verspreid gedurende onze activiteiten.

IJsvogel, De Esch, foto: Esther Veldman

Ledenadministratie

Jaar	Aantal leden
------	--------------

2021	09 leden
------	----------

2022	30 leden
------	----------

2023	48 leden
------	----------

2024	57 leden
------	----------

2025	70 leden (4 uitschrijvingen).
------	-------------------------------

De persoonlijke gegevens in onze ledenadministratie worden niet gedeeld met derden.

Eigendommen

Huisvesting

Natuurlijk Rotterdam heeft bewust geen vaste, permanente organisatielocatie. We nemen geen ruimte in en we kunnen elkaar ontmoeten gedurende onze activiteiten.

Databeheer

Huurkosten van serverruimte per jaar voor dataopslag (NR-Cloud) worden gedragen en beheerd door Karin Breeuwer.

Bezittingen

- Ansichtkaarten, pr-materiaal mee aan deelnemers van onze activiteiten, eind 2025 is er 1 ansicht gedrukt in een oplage van 2500 exemplaren.
- 2 KNNV-vlaggen (met het oude logo), 1 KNNV-vlag (met het nieuwe logo)
- 2 KNNV Tshirts, 2 KNNV hoodies, 1 KNNV basebalpet, 1 KNNV draagtas
- KNNV veiligheidshesjes
- Materialen voor het waterproject. I. v.m. beschikbaarheid wordt het materiaal opgeslagen op verschillende plekken bij onze leden (deels opgeslagen bij Sharida Bhageloe en VTV Blijdorp/Sannetje van Haarst/ Karin Breeuwer. Hiervoor is een bewaarnemingsovereenkomst opgesteld. Leden van Natuurlijk Rotterdam kunnen het materiaal voor het waterproject burgeronderzoek lenen en na gebruik deze weer retourneren op de locatie van opslag.

-Waterproject boeken:

Waterkwaliteit bepalen steunend op de macro-invertebraten. Determineertabel.

Karin Keustermans, Elly Quanten. Uitgever: PIME Lier, 2003

Zoetwatermollusken van Nederland, Nederlandse Malacologische Vereniging (NMV). Uitgever: Haus der Natur, 2020

Waterdieren 1,2,3,4, Waterdieren in de beek, Vissen en Amfibieën, Moerasplanten 1, 2, Moerasplanten 1, Libellen Waterdiertjes. Uitgever: ARK Rewilding Nederland, 2018

Minigids Waterdieren. Meer dan 60 zoetwaterdieren herkennen, Maureen Kemperink; illustraties Jasper de Ruiter, KNNV Uitgeverij, 2021

Deze publicaties zijn deels gekopieerd (met toestemming), gelamineerd en gebundeld.

-Hulpmiddelen:

Zoekkaarten waterdieren

5 vuilgrijpers, 3 harken, 5 Secchi schijf, 3 peilstokken

12 kleine schepnetjes, 6 schepnetjes, 2 aquarium schepnetten , 1 schepnet met aluminium telescoopstang, 1 schepnet met bamboesteel, 1 waterinsectennet plus telescopische netstok , 1 schepnet met kruisversteviging zonder steel, 5 ronde schepnetten kop en telekopische steel, 1 watermonsteremmer zonder steel

1 Nedo telescopische nivelleerlat met libel

6 emmers, 3 drijfeendjes en touw

4 theezeeffjes, 4 lepels, 35 sorteerschaaftjes, 4 cuvetten, 5 witte borden,

10 witte bewaardozen, 11 witte ronde witte bakken, 3 vervoerpotten

40 insectenpotten, 3 horlogeglazen

4 maatscilinders, 1 maatbeker

pH-indicatorpapieren eco, pH ijkvloeistoffen, JBL ProAquaTesten

-Apparatuur:

1 pH meter incl. pH elektrode, blokbaterij

1 pH sensor, bewaarvloeistofset, 5 pipetjes voor vloeistoffen, gedestilleerd water, thermometer digitaal zakmodel, 13 budget thermometers (zonder & met stok)

De in het verleden gedane investeringen voor bovenstaande bezittingen zijn afgeschreven.

.....2.2 Financiën

Inkomsten en uitgaven

In 2025 hebben de bezoekers aan het Natuurcafé in totaal €568,00 voor koffie en koek betaald gedurende de lezingen en pluissessies.

Educatieve activiteiten zoals projecten, interne en externe excursies, onderzoeken en lezingen hebben gezamenlijk een bedrag van €735,00 opgeleverd.

Subsidies en donaties

KNNV Natuurlijk Rotterdam is erkend als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

Giften komen geheel ten goede aan Natuurlijk Rotterdam en zijn vrijgesteld van schenkings- en erfbelasting. Sinds 2024 hebben we een donatieknop op onze website.

Dit jaar hebben we €130,70 aan donaties ontvangen.

In 2025 heeft Natuurlijk Rotterdam van het Milieucentrum Rotterdam werkgeld (€250) wat ingezet kan worden voor de vereniging, en een projectsubsidie (€1500) ontvangen voor het Natuurcafé.

De gemeente Rotterdam heeft onze aanvraag voor voor het ontwikkelen van StadsNatuur OnderzoeksRugzakjes (SNOR) - Burgerwetenschap in Rotterdam gehonoreerd (€2500).

Deze subsidie wordt gebruikt in 2026.

INKOMSTEN 2025		UITGAVEN 2025	
Activiteiten	€ -	Activiteiten	€ -
Activiteiten natuurbehoud	€ -	Activiteiten natuurbehoud	€ -
Activiteiten natuureducatie	€ 650,00	Activiteiten natuureducatie	€ -
Activiteiten natuurstudie	€ -	Activiteiten natuurstudie	€ -
Activiteiten natuurwaardekaart	€ -	Activiteiten natuurwaarde	€ -
Cursussen Jaarrond stadsnatuur	€ 85,00	Cursussen	€ -
Projecten P2024.01NatuurCafé	€ 568,00	Projecten P2024.01NatuurCafé	€ 1.684,90
Subsidie P2025.01 NC P2025.02 SNOR	€ 4.250,00		
Contributie	€ 1.988,00	Contributie afdracht KNNV LV e.a.	€ 1.726,20
Rente	€ -	Administratie / kantoorkosten	€ -
Overige inkomsten	€ 24,30	Algemene kosten	€ -
Giften	€ 130,70	Bankkosten	€ 163,35
		Bestuur	€ -
		Communicatie / PR	€ 234,20
		Huisvesting / huur	€ -
		Overige uitgaven	-
		Rentekosten	€ -
TOTAAL	€ 7.696,00	TOTAAL	€ 3.808,65

Contributie

De ledenvergadering stelde in 2025 de contributie voor het jaar 2026 vast. Voor leden bedraagt deze € 35,00 voor cursus-, jeugd- en huisgenootleden € 17,50.

Balans

BALANS 2025 KNNV afd. Natuurlijk Rotterdam e.o.			
Activa		Passiva	
vaste activa	-	eigen vermogen	€ 9.986
vlottende activa	-		
liquide middelen	9.986	crediteuren	€ -
TOTAAL	9.986	TOTAAL	€ 9.986

Verslag kascommissie en décharge bestuur

Pascal Walhof heeft de kascontrole gedaan voor 2025.

.....2.3 Natuurhistorische zaken

Natuurstudie

Citizen Science voor betere stadswateren

Namens KNNV NR deed Sharida Bhageloe mee met het project Water op de Kaart, Nederlands Instituut voor Ecologie (NIOO-KNAW)
(<https://nioo.knaw.nl/nl/projecten/water-op-de-kaart>)

In de wijk Reyeroord zijn twee locaties een jaar lang bemonsterd volgens het protocol van *Het Project Water op de Kaart*. Het was een zeer waardevolle manier om ervaring op te doen in de samenwerking met wetenschappers van het NIOO-KNAW en medewerkers van Natuur en Milieu. Omdat we dit onderzoek met meerdere burgers op dezelfde manier uitgevoerd hebben en een wetenschappelijk laboratorium alle monsters gaat testen levert het wateronderzoek een grote hoeveelheid data op om de ecologische waterkwaliteit te verbeteren.

KNNV Natuurlijk Rotterdam is in december 2024 gestart met de 1ste monstername; in december 2025 was de laatste monstername. Deze monsters zijn met regelmaat opgehaald door de medewerkers van het NIOO-KNAW.

Nu is het wachten op de analysegegevens en het rapport van dit project.

Natuureducatie

Natuurcafé 2025

Het Natuurcafé is een maandelijks natuurpodium waar natuurliefhebbers samenkomen. Het doel van het Natuurcafé is kennisdeling bevorderen en een gemeenschap vormen van mensen die geïnteresseerd zijn in natuur. We nodigen experts uit, presenteren boeken en organiseren workshops.

Elke avond had een vast formaat: een spreker of workshop, tijd voor vragen en een informeel gedeelte waar bezoekers met elkaar konden spreken. Zo maken we natuurwetenschap toegankelijk voor iedereen.

Het Natuurcafé bewees maandelijks dat natuur overal is; in je eigen tuin, op je balkon, onder platanenschors en op het strand.

Natuurcafé 4-2-2025, Mijn 1000 soorten tuin, Luc Hoogenstein; 11-2-2025, Marius Huender en Dik Vuik, Boekpresentatie Het Kralingse Bos, in Het Natuurhistorisch

Gastpresentaties Natuurlijk Rotterdam Natuurcafé:

- 14-01-2025 Toine Andernach, boekpresentatie & Quiz, *Het mooie vogelwoordenboek*
- 04-02-2025 Luc Hoogenstein, boekpresentatie, *Mijn 1000 soorten tuin*
- 11-02-2025 Marius Huender, Dik Vuik, boekpresentatie, *Het Kralingse Bos*
- 11-03-2025 Marlonneke Willemsen, *Dodelijke schoonheid*
- 15-04-2025 Gerrit Groeneweg, Vera Van den Bulcke, KNNV LIW, *Wantsen op platanen*
- 22-04-2025 Jan Alewijn Dijkhuizen, *Kerkuilbraakballen pluizen*, Pluis mee in het Jaar van de Woelmuis!
- 13-05-2025 Menno Schilthuizen, boekpresentatie, *Darwin in de achtertuin*
- 03-06-2025 Paul Schrijvershof, KNNV IJssel a/d Lek, *De Wondere wereld van Libellen*
- 15-07-2025 Bram Langeveld, boekpresentatie, *Maak kennis met de reuzenkopbever*
- 09-09-2025 Edwin van den Worm, *Planten als bron van medicijnen*
- 28-10-2025 Bram Koesse, *Waterbeestjes*
- 18-11-2025 Thijs Bosker, Luc van der Laan, *Microplastics*
- 25-11-2025 Kees Mostert, *Kerkuilbraakballen pluizen*, Pluis mee in het Jaar van de Woelmuis!
- 09-12-2025 Kees Mostert, *Nachtvinders in de stad*

Natuurcafé had niet gerealiseerd kunnen worden zonder de betrokkenheid van vele partners. Er is grote dank verschuldigd aan alle sprekers voor hun enthousiasme en aan het Rotterdams MilieuCentrum (RMC) voor de onmisbare financiële ondersteuning. Daarnaast danken we de leden van de KNNV Natuurlijk Rotterdam die achter de schermen de organisatie dragen, en natuurlijk de bezoekers die het café tot leven wekken.

Met dit sterke netwerk streeft het Natuurcafé er in 2026 naar om de balans tussen wetenschap, lokale thema's en actieve natuurstudie verder uit te bouwen.

Project Jaarrond Stadnatuur 2025

Veel Rotterdammers lopen onbewust voorbij aan de natuur in hun eigen straat. Met het jaarprogramma 'Jaarrond Stadsnatuur' hebben we een basisprogramma ontwikkeld om inwoners structureel te betrekken bij de lokale biodiversiteit.

Uitgangspunt

De stad als verzameling van diverse biotopen waarin de ecologie en zijn eigen biodiversiteit te zien is.

Doelgroep: iedereen van geïnteresseerde stadsbewoners tot professionals.

Aanpak

Het programma bestond uit theoretische lesavonden op woensdag in het Energiehuis, gekoppeld aan praktische excursies in het weekend.

Lessen Jaarrond stadsnatuur

- 1. 29-1-2025 *Jaarrond stadsnatuur kick-off*
- 2. 12-2-2025 *Oorsprong van het leven*
- 3. 26-2-2025 *Het belang van bomen en struiken*
- 4. 12-3-2025 *Vogeltrek - vogelbroed*
- 5. 14-5-2025 *Waterleven*
- 6. 11-6-2025 *Kevers en wantsen*

Excursies Jaarrond stadsnatuur:

- 1. 02-02-2025 *Jaarrond stadsnatuur kick-off*, Museumpark
- 2. 16-02-2025 *Oorsprong van het leven*, Eiland van Brienenoord
- 3. 01-03-2025 *Het belang van bomen en struiken*, Museumpark
- 4. 16-03-2025 *Vogeltrek - vogelbroed*, Nesselande

5. 29-03-2025 *Vogeltrek - vogelbroed*, Essenburgpark
 6. 03-05-2025 *Planten diversiteit*, Eiland van Brienenoord
 7. 17-05-2025 *Water excursie*, Hart van Reyerood
 8. 21-05-2025 *Bioblitz - 010 bijen - wespen mieren*, Eiland van Brienenoord
 9. 31-05-2025 *Vlinders*, Hoek van Holland
 10. 14-06-2025 *Kevers en wantsen*, Hoek van Holland
 11. 04-10-2025 *Kruip in de huid van een stadszoogdieren*, Museumpark
 12. 18-10-2025 *Bodemleven - bodemdieren*, Energiehuis
 13. 23-11-2025 *De sleutelrol van paddenstoelen in het ecosysteem*, Heemtuin, Capelle a/d IJssel
 14. 28-12-2025 *Hoe over leven planten en dieren de winter*, Museumpark
- Alle locaties waren uitstekend bereikbaar per fiets of OV.

We gaan door in 2026! Mits we voldoende gidsen vinden.
 Stadsnatuur verbindt mensen met hun leefomgeving en met elkaar.
 Jaarrond stadsnatuur helpt daarbij.

Knopen, 01-03-2025, excursie Jaarrond stadsnatuur, *Het belang van bomen en struiken*, Museumpark

Activiteitenprogramma 2025

Met 46 evenementen wisten we maar liefst 627 mensen te betrekken. Een prestatie als je kijkt naar de menselijke capaciteit achter de schermen van Natuurlijk Rotterdam.

Wederom springt het Natuurcafé in de bezoekersaantallen er bovenuit.

We kregen diverse aanvragen om te gidsen en of een gastles te verzorgen voor andere organisaties, waarbij we inkomsten hebben gegenereerd voor Natuurlijk Rotterdam.

Activiteiten per soort en het aantal deelnemers in 2025

Type Activiteit	Aantal activiteiten	Aanmeldingen	Deelnemers
Ledendag 2025 KNNV NR	1	8	8
Natuurcafé	14	434	340
Jaarrond Stadsnatuur les	6	33	28
Jaarrond Stadsnatuur excursie	14	123	95
Aanvraag Extern	11	173	156

Groeiende interesse in natuur

Deze resultaten laten zien dat er steeds meer belangstelling is voor onze activiteiten en de natuur in het algemeen. We zijn blij met deze positieve ontwikkeling en zien het als aanmoediging om ons aanbod verder uit te breiden. Met onze activiteiten maken we mensen bewust van het belang van natuur en herstel biodiversiteit.

Kracht van samenwerking

Samenwerken met andere partijen is essentieel voor ons. Hierbij vinden we het belangrijk om:

- Open te staan voor anderen
- Onze eigen waarde te kennen
- Onze identiteit te behouden
- Onze talenten in te zetten

Als jonge afdeling van de KNNV ontdekken we nog steeds waar onze krachten liggen. Met ons Natuur Café hebben we een leemte in de regio opgevuld, mede dankzij de samenwerking met Het Natuurhistorisch/Bureau Stadsnatuur.

We kijken ernaar uit om hierop voort te bouwen en nog meer mensen te betrekken bij onze passie voor de natuur.

Natuurbescherming 2025

Bezwaar bomenkap Het Park

Natuurlijk Rotterdam vindt het kappen van 160 oude bomen in het Parkgebied een heel slecht idee. We hebben bezwaar ingediend. Het verlies aan boomkroonvolume en aan biodiversiteit van bestaande volwassen bomen krijgt de laatste tijd terecht steeds meer aandacht. Vóórdat nieuwe, jonge bomen dat verlies hebben goedge maakt gaan vele jaren voorbij. Investeren in groen voor de generaties die na ons komen en zuinig zijn op wat nog over is van wat ons is nagelaten moet het uitgangspunt zijn. Wonen in het groen door te vergroenen is wel een goed idee.

KNNV Natuurlijk Rotterdam sluit aan bij Nationaal Park Rotterdam

In januari 2025 werd KNNV Natuurlijk Rotterdam uitgenodigd om partner te worden van de campagne Nationaal Park Rotterdam. Als vereniging van natuurliefhebbers zetten wij ons in voor een groenere stad door met aandachtige blik en trage pas de natuur te observeren. We steken daadwerkelijk de handen uit de mouwen voor meer biodiversiteit in Rotterdam. Op 9 mei 2025 ondertekenden wij, KNNV Natuurlijk Rotterdam, officieel het manifest tijdens de tweede partnerbijeenkomst.

Zitting Rechtbank Rotterdam over grens milieuzone

Natuurlijk Rotterdam heeft beroep aangetekend tegen het verleggen van de begrenzing van de milieuzone. Samen met de bewonersorganisatie Cralingheroort van de wijk De Esch. Natuurlijk Rotterdam vreest dat de aanwijzing van de Nessedijk en de Kralingse Zoom als nieuwe grens het natuurgebied Polder De Esch bedreigt met extra stikstofdepositie. Zie foto Esther Veldman. Bewonersorganisatie Cralingheroort vreest de extra fijnstofdepositie in de wijk De Esch. Zowel Natuurlijk Rotterdam als Cralingheroort willen de grens bij de A16 leggen. De gemeente verdedigde haar besluit, maar zegde in elk geval toe dat als er nieuwe omstandigheden zijn, zoals de nieuwe oeververbinding, dan te bekijken of de grens verlegd moet worden. De rechtbank heeft de bezwaren verworpen, maar onderstreept in haar uitspraak wel de toezegging van de gemeente.

Hoekse Poort

Natuurlijk Rotterdam neemt deel aan de werkgroep Hoekse Poort van de gemeente Rotterdam. Die is gericht op investeren in natuur & recreatie in Hoek van Holland gericht op spreiding in aantallen en seizoenen, toename extensieve recreatie en de keuze voor een 'Hoekse Poort' als bezoekerscentrum voor het Nationaal Park Hollands Duin. Natuurlijk Delfland heeft een visie uitgebracht. De werkgroep heeft ook bezoek gebracht aan een reeks voorbeelden van bezoekerscentra.

Zuid-Hollands Landschap wijzigt kapvergunning 300 wilgen Bonnenpad

De kapvergunning voor 300 wilgen aan het Bonnenpad in Hoek van Holland gewijzigd. Het aantal wordt verlaagd naar 30. Tegen de kap maken omwonenden bezwaar gesteund door de KNNV-afdelingen van Natuurlijk Delfland, Natuurlijk Rotterdam, Natuurlijk Waterweg-Noord en de Bomenstichting Rotterdam. De petitie leidde binnen de kortste keren tot 2269 handtekeningen. Ook de gemeente Rotterdam heeft bezwaar tegen het grote aantal van 300 te kappen wilgen. Een compromis is bereikt door het aantal te verlagen tot 30 daar waar de parkeerplaats komt.

Foto: Danny Taheij

Verbreiding samenwerking

Natuurlijk Rotterdam wil graag samenwerken met collega-organisaties in Rotterdam voor de bescherming van de stadsnatuur. Naast de al intensieve relatie met het Natuurhistorisch (Natuurcafés, excursies, projecten) hebben we samengewerkt met de Stichting Cralingheroort over verlegging van de Zero Emissie Zonegrens van de Kralingse Zoom/Nessedijk naar de A16 en hebben we besloten tot samenwerking met de Stichting Rotterdam Natuurlijk die tot doel heeft het natuur- en milieubeleid van de gemeente te beïnvloeden.

Waterkwaliteit

Nienke Schuil van de Natuur en Milieufederatie Zuid-Holland heeft mede namens Natuurlijk Rotterdam ingesproken bij de provinciale commissie Landelijke gebied over de aanhoudende overschrijding van nutriënten door mest en uitspoeling en de nog steeds te hoge concentraties bestrijdingsmiddelen in het oppervlaktewater.

Petitie tegen kap Wollefoffenpark

Natuurlijk Rotterdam neemt actief deel aan de petitie tegen de kap van bomen in het Wollefoffenpark. De gemeente Rotterdam wil 31 prachtige, gezonde populieren kappen. De populieren staan langs het dijkje tussen de Cole Porterstraat en de Wollefoffenweg in het Wollefoffenpark in Rotterdam. Dit vinden wij een rampzalig plan. Wij, omwonenden en betrokkenen, ondersteund door Bomenridders, door de contactpersoon van Bomenstichting en door KNNV Natuurlijk Rotterdam willen graag een alternatief plan waarin de vervanging van de populieren wordt uitgevoerd in een periode van twintig jaar, zodat de biodiversiteit behouden kan blijven.

Project Eneco Zonnepark Oranjeheuvel Hoek van Holland

KNNV Landelijk heeft een overeenkomst gesloten met energiebedrijf Eneco. Kern daarvan is dat bij de aanleg van energieparken er 10% meer biodiversiteit moet komen dan er was. Eneco wil daarmee de lokale kennis en *citizen science* inschakelen. Eneco heeft nu KNNV Natuurlijk Rotterdam gevraagd om te participeren in het project Zonnepark Oranjeheuvel in Hoek van Holland. Het gaat om een slibdepot van circa 30 hectare. Daarvan moet 5 hectare voor natuur worden ingericht en 24 hectare als zonnepark met zo veel mogelijk natuurwaarde. Op de resterende 1 hectare komen wandelpaden en een Bezoekerscentrum Natuur & Energie. Natuurlijk Rotterdam heeft de collega's van Natuurlijk Delfland en Natuurlijk Waterweg-Noord uitgenodigd voor gezamenlijk overleg.

Stadsbrug, Polder De Esch en ATV Kweeklust

Zoals bekend wil de gemeente een verkeersbrug met tram aanleggen i.p.v. een metro over de Nieuwe Maas van Feyenoord naar Kralingen. Dit gaat ten koste van natuur- en cultuurhistorisch erfgoed. Oude boerderijen worden gesloopt en soorten als de ijsvogel en de buizerd moeten maar een goed heenkomen zoeken. Om het nog erger te maken wordt de locatie van ATV Kweeklust geschrapt en ingeruild voor sportvelden, die dan tevens de biodiversiteit en rust op de naastgelegen Joodse Begraafplaats en ATV Toepad bedreigen.

Wij hebben twee eisen: blijf af van Polder de Esch en blijf af van ATV Kweeklust en de Joodse Begraafplaats. Natuurlijk Rotterdam werkt hierin samen met een grote groep bewonersorganisaties.

Kralingse Bos Overleg

Als deelnemer aan het KBO (Kralingse Bos Overleg) legde Natuurlijk Rotterdam de zorg op tafel over de afnemende aantallen/soorten flora en fauna. De boswachters legden uit dat elke twee jaar vogels en libellen worden gemonitord. Rapporten moeten bij Bureau Stadsnatuur zijn. Zij hadden de indruk dat het met de vogelstand wel goed gaat.

Overige onderwerpen

Over 'Prorail NS-station en spoorverdubbeling spoortracé Delft – Rotterdam' en 'Vliegveld Zestienhoven RTHA' is over 2025 geen echt nieuws te melden, omdat Prorail respectievelijk het ministerie van Infrastructuur intern de plannen aan het uitwerken zijn na de eerdere inspraakrondes. In 2026 zullen er nieuwe voorstellen op tafel komen.

3. Jaarplan 2026

3.1 Organisatie

Bestuur

Het bestuur zal naast het bijhouden en actualiseren van het organisatiehandboek, het initiëren en goedkeuren van projecten, het zorg dragen voor de benodigde gelden, PR, ledenwerving, contacten onderhouden met bevriende organisaties en onze vertegenwoordigers in de bestuursvergadering uitnodigen. Het bestuur zal zes keer vergaderen. Er wordt een Nieuwjaarsbijeenkomst georganiseerd.

We wensen als Natuurlijk Rotterdam van betekenis te zijn en zin te geven aan onze vereniging en activiteiten te ontwikkelen voor leden, voor niet-leden en voor de maatschappij. Betekenis bereiken we door onze doelen via activiteiten in te vullen rondom natuurstudie, natuureducatie en natuurbescherming en door de afdeling, passief en actief, onder de aandacht te brengen. Om dit te kunnen bereiken moeten we herkenbaar en vindbaar zijn. We hebben daarom dan ook lay-out voorschriften voor brieven, e-mails en publicaties opgezet, en verzorgen regelmatig een Natuurblad en agenda.

Ledenwerving en ledenactivering

Om van betekenis te kunnen zijn is het van belang om meer leden te hebben. Er is dan ook een project m.b.t. ledenwerving. Daarbij worden nieuwe leden uitgenodigd om actief

kennis met onze vereniging te maken. Bij elke activiteit worden er ansichtkaarten van KNNV Natuurlijk Rotterdam uitgedeeld, en elke activiteit heeft ook mede als doel om leden te werven. KNNV Landelijk ambieert 15 leden te werven per jaar per afdeling, wij hopen op 12 leden per jaar.

Publicaties

Leden die hun ervaringen via een publicatie willen vastleggen worden van harte uitgenodigd dit aan ons bekend te maken.

Media en PR

- Doorgaan met publiceren van nieuwsbrief, persberichten, updaten website
- Pr: activiteiten worden via de website en sociale media (facebook en Instagram) gedeeld
- Kopij van leden blijft zeer welkom voor Nieuwsbrief en publicatie
- De PR/relaties blijven onze aandacht houden. Blijf artikels waarin Natuurlijk Rotterdam e.o. wordt genoemd insturen! Vermeld daarbij de naam van bron en datum van publicatie (naar natuurlijktrotterdam@knnv.nl)
- Oproep aan leden volg ons!

3.2 Begroting en huishoudelijke zaken

Begroting

Wederom een bescheiden begroting.

Begroting KNNV afd. Rotterdam e.o. 2026							
INKOMSTEN	begroot 2025	gerealiseerd 2025	begroot 2026	UITGAVEN	begroot 2025	gerealiseerd 2025	begroot 2026
1 CONTRIBUTIE	2.450	1.988	2.000	1 ORGANISATIE	2.200	1.890	2.000
2 GIFTEN	300	131	200	2 COMMUNICATIE	200	234	200
3 SUBSIDIE	2.000	4.250	2.000	3 PROJECTEN	2.500	1.685	4.000
4 ACTIVITEITEN	650	1.303	1.200	4 ACTIVITEITEN	500	-	100
TOTAAL	€ 5.400	€ 7.672	€ 5.400	TOTAAL	€ 5.400	€ 3.809	€ 6.300

Toelichting: De gemeente Rotterdam heeft in 2025 de aanvraag voor voor het ontwikkelen van StadsNatuur OnderzoeksRugzakjes (SNOR) - Burgerwetenschap in Rotterdam gehonoreerd (€2500). Deze subsidie wordt gebruikt in 2026. Verder hopen we dat andere aanvragen zoals voor het Natuurcafé worden gehonoreerd.

Contributie

In 2024 heeft LV het jeugdlidmaatschap opgetrokken tot 31 jaar (t/m 30).

In 2025 is de afdracht KNNV LV voor het jaar 2026 vastgesteld op: gewone leden € 27,25; cursusleden € 13,75; jeugdleden €11,00; huisgenootleden € 9,75.

In 2026 wordt vastgesteld op 6 februari, wat de afdracht is aan het Landelijk.

Verhoging contributie

Het bestuur stelt voor om de contributie te verhogen in 2027, met €5,00 (niet elk jaar een klein beetje): leden €40,00, cursusleden, jeugdleden, huisgenootleden: €20,00. Alleen leden zijn verzekerd tijdens excursies of andere activiteiten.

Subsidies en donaties

In 2026 wordt ook onderzoek gedaan naar mogelijke financiële ondersteuning van onze activiteiten en projecten, zoals bijvoorbeeld cursussen, SNOR en Natuurcafé.

Verkiezingen en benoemingen

Het bestuur bestaat uit de volgende personen (jaar van aantreden):

Voorzitter; Karin Breeuwer (2024)

Secretaris; Sharida Bhageloe (2024)

Penningmeester; Sannetje van Haarst (2021)

Algemeen bestuurslid: Claudia Fonseca Costa (2025)

Secretaris Natuurstudie; Sharida Bhageloe (2025)

Secretaris Natuureducatie; Sharida Bhageloe (2024)

Secretaris Natuurbescherming; Huub van 't Hart (2021)

Jeroen Kuster is buitengewoon bestuurder.

Kascommissie

Vereist zijn twee leden die zitting hebben in de kascommissie. Elk lid heeft twee jaar zitting; elk jaar treedt één lid af. In 2023-2024 heeft Pascal zich hiervoor beschikbaar gesteld. En wederom in 2025-2026.

Verdere taken bestuur

Ledenadministratie; Sannetje van Haarst en Sharida Bhageloe (2025)

Webmaster; Karin Breeuwer (2022)

Redactie Nieuwsbrief / Natuurblad; Sannetje van Haarst en Sharida Bhageloe (2025)

Vertegenwoordigers naar landelijke Beleidsraad en Ledenvergadering

Sharida Bhageloe stelt zich beschikbaar en nodigt andere bestuursleden om mee te gaan. Wie wil in 2026?

BV & VV

Nieuwe vergadercyclus KNNV Landelijk 2026

Bestuur

Buitengewoon bestuurder (Artikel 9. Sub 10)

Jaarlijks dient de algemene vergadering een persoon te benoemen, die in geval van ontstentenis of belet van alle bestuurders, de bestuurstaken waarneemt en binnen een maand een algemene ledenvergadering bijeenroept, te houden binnen twee maanden na het ontstaan van die situatie, die in de vacatures voorziet.

In 2024 en 2025 heeft Jeroen Kuster zich hiervoor beschikbaar gesteld.

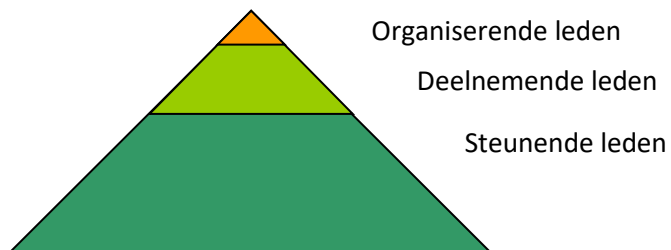
Wie wil de buitengewoon bestuurder zijn in 2026?

Leden

Leden zijn lid van twee verenigingen: KNNV Landelijk en Natuurlijk Rotterdam.

We herkennen de volgende leden:

1. Organiserende leden; geven sturing
2. Deelnemende leden; geven inspiratie
3. Steunende leden; geven draagvlak

3.3 Natuurhistorische zaken

Natuurstudie kan via onderzoek uitmonden in beheeradviezen, bij natuureducatie brengen we onze passie voor de natuur over. Bij natuurbescherming leven we samen met de natuur. Wij zetten ons in voor meer natuur in de stad en behoud van de al bestaande natuur. Wij willen de omgeving natuurinclusief inrichten.

Activiteiten (volgens meerjarenplan)

- Minimaal één keer per maand een activiteit
- Natuurstudie; Jaarrond Stadsnatuur (basiscursus stadnatuur ontwikkelen)
- Citizen Science; Project *SNOR* (Stadsnatuur Onderzoek-Rugzakjes)
- *Basiskwaliteit Natuur*; samenwerking met Groene Bondgenoten
- Natuureducatie; *Natuurlijk Rotterdam Natuurcafé*
- Natuurbescherming; zoals zitting hebben in het Kralingse Bos Overleg; Klankbordgroep Den Haag Rotterdam Airport i.s.m. Natuur en Milieufederatie Zuid-Holland (NMZH); Omgevingsvisie Oostflank en Actie Kweeklust moet blijven.
- Wat zich verder voordoet.

Mogelijk activiteitenprogramma 2026

De activiteiten vinden verspreid plaats over Rotterdam. Initiatieven van leden worden altijd op prijs gesteld:

- *Natuurlijk Rotterdam Natuurcafé* (12x): 1x in de maand
- Excursie: verschillende thema's, en gelinkt aan projecten
- Workshop (1x)
- Inventarisatie: zoals het Waterproject
- Cursus (1x): Jaarrond Stadsnatuur
- Citizen Science, o.a. Project *SNOR* (Stadsnatuur Onderzoek-Rugzakjes)
- Cursus intern tbv leden: die kunnen meedoen met de hybride cursus van het Landelijk (Natuuracademie)
- Feest: KNNV Landelijk 125 jaar!
- Feest: KNNV Natuurlijk Rotterdam 5 jaar!
- Wat zich voordoet.

Een project is een activiteit om in een beperkte tijdspanne van een beginsituatie tot een gewenste eindsituatie te komen.

Jaarplan Natuureducatie 2026

- **Natuurlijk Rotterdam Natuurcafé**

Gestart in 2024, wordt in 2026 voortgezet.

Is een project met samenwerking met Het Natuurhistorisch Museum Rotterdam

Projectcoördinator: Sharida Bhageloe

Jaarplan Natuurstudie 2026

- **Jaarrond Stadsnatuur, Basiscursus Stadsnatuur**

Gestart in 2025, zal doorlopen tot eind 2026. Sharida Bhageloe

Wordt een combinatie in 2026 met het *SNOR* project

Projectcoördinator: Sharida Bhageloe

- **Project SNOR - Citizen Science, StadsNatuur Onderzoeks-Rugzakjes**

Met het project StadsNatuur Onderzoek Rugzakjes (SNOR) - Burgerwetenschap in Rotterdam maakt KNNV Natuurlijk Rotterdam natuuronderzoek toegankelijk voor iedereen.

Projectcoördinator: Sharida Bhageloe

Tijdens de startfase van SNOR onderzoeken we of de StadsNatuurOnderzoeksRugzakjes voldoende aansluit bij de behoeften van de verschillende gebruikers. We starten met een serie van 10 SNOR-kits om die vervolgens te testen op de deelnemers. De tests gebeuren individueel en in groepen tijdens de excursies.

Via het Natuurhistorisch Museum Rotterdam kunnen kinderen, gezinnen en volwassenen rugzakjes lenen met professioneel materiaal om zelf stadsnatuur te onderzoeken.

De rugzakjes zijn thematisch samengesteld rond bijvoorbeeld, waterbeestjes, insecten, vogels en herfstnatuur, en bevatten o.a. loepen, verrekijkers, determinatiegidsen en observatieformulieren.

Zo wordt nieuwsgierigheid omgezet in concrete wetenschappelijke bijdragen. Het project combineert uitleen met excursies, begeleid door natuurgidsen. Hiermee ontstaat een actieve gemeenschap van burgerwetenschappers die waardevolle data verzamelen voor natuuronderzoek, natuurbehoud en natuurherstel.

Voor het opstarten SNOR is een subsidie van de gemeente Rotterdam ontvangen in 2025.

- **Waterproject burgerwetenschap**

Gestart in 2024; wordt in 2026 voortgezet.

Projectcoördinator: Sannetje van Haarst en Claudia Fonseca.

Jaarplan Natuurbescherming 2026

In 2026 gaan we door met onze doorlopende activiteiten van 2025 voor behoud van Polder de Esch en ATV Kweeklust, project Oranjeheuvel, project Hoekse Poort, Nationaal Park, Rotterdam, Kralingse Bos Overleg en voor verbreding van de samenwerking van natuurorganisaties in Rotterdam. We blijven acties tegens onterechte bomenkap en andere aantastingen van de natuur in de stad ondersteunen.

Als nieuwe activiteit gaan we ons richten op het onderstaande.

- **Culturele erfgoedstatus Rotterdamse volkstuinen**

Als er maar even ruimte moet worden ingepikt zijn de Rotterdamse volkstuinen de pineut.

Samen met Platform Rotterdamse Volkstuinen zoekt Natuurlijk Rotterdam naar wegen om een culturele erfgoedstatus toe te wijzen aan de volkstuinen. Volkstuinen zijn een typerend icoon voor een werkstad als Rotterdam. Ook de verhoging van de pacht prijzen vormt een bedreiging voor de toekomst. De huurprijs is in 2025 van €2,05 naar €2,70 per m2 gegaan en in 2026 naar €3,06. Sommige tuinders krijgen moeilijkheden met de pachtkosten. Bovendien vormen de volkstuinen inmiddels de groene longen van de stad en zijn het paradijzen van biodiversiteit. Alblijven!

Bijlage 1: Huishoudelijk reglement

Koninklijke Nederlandse Natuurvereniging

Natuurlijk Rotterdam e.o.
Jan van Avennesstraat 7 A
3021 RL ROTTERDAM
natuurlijkrotterdam@knnv.nl
website: rotterdam.knnv.nl

Huishoudelijk reglement

Geldig tot de Ledenvergadering 2026 (wordt elk jaar opnieuw vastgesteld).

Ledenvergadering 2026 gewijzigd vastgesteld.

Aanpassingen zijn **geel** gemarkeerd.

Huishoudelijk reglement voor Natuurlijk Rotterdam e.o.

Aanhef

De vereniging Natuurlijk Rotterdam e.o. wordt in dit reglement verder aangeduid als "de vereniging".

Werkgebied

Artikel 1.

De vereniging beschouwt als haar werkgebied het grondgebied van de gemeenten Rotterdam, Albrandswaard, Barendrecht en Ridderkerk.

Tussentijdse vacatures bestuur

Bij het tussentijds vacant komen van de functie van voorzitter, wordt een ledenvergadering uitgeroepen om een nieuwe voorzitter te kiezen. Voor de overige tussentijdse vacatures vullen de overige bestuursleden de functies opnieuw in.

Contributie en donatie

(Statuten Artikel 4 & 5)

Artikel 2.

- a. Leden betalen aan de afdeling een contributie, waarvan de hoogte door de ledenvergadering van de vereniging wordt vastgesteld.
- b. Huisgenootleden ontvangen niet het verenigingsorgaan en andere van de landelijke vereniging of de vereniging uitgaande geschriften.
- c. Wie zich na 30 juni van enig kalenderjaar als lid heeft aangemeld betaalt over dat kalenderjaar de helft van de geldende contributie.
- d. Ereleden van de vereniging en ereleden van de landelijke vereniging zijn vrijgesteld van de verplichting tot het betalen van contributie.
- e. Donateurs betalen jaarlijks een bijdrage of een bijdrage ineens, waarvan het minimum door de ledenvergadering van de vereniging wordt vastgesteld.

Inning contributie en royerling wegens wanbetaling

(Statuten Artikel 4 & 5)

Artikel 3.

- a. Leden ontvangen de eerste maand van een kalenderjaar een verzoek om de contributie te voldoen, per e-mail of met de post.
- b. Als een lid in gebreke blijft de contributie te voldoen, ontvangt dit lid nog tweemaal een schriftelijke herinnering per e-mail of met de post en vervolgens wordt telefonisch contact opgenomen.
- c. Indien de contributie ondanks de herhaalde verzoeken niet voor of op 1 augustus van het lopende kalenderjaar is voldaan wordt het betreffende lid door het bestuur geroyeerd.

Betalingsbevoegdheid

Artikel 4.

- a. Bestuursleden, alsmede leden met verantwoordelijkheid voor één van de werkgroepen van de vereniging, zijn gerechtigd namens de vereniging die financiële verplichtingen aan te gaan welke in de goedgekeurde verenigingsbegroting zijn voorzien.
- b. Tevens zijn voornoemde functionarissen gerechtigd eenmalig uitgaven te doen die niet in de begroting zijn voorzien en die een bedrag van € 50,00 niet te boven gaan.
- c. Bedragen groter dan € 50,00 en niet voorzien in de begroting mogen niet zonder voorafgaande toestemming van de penningmeester worden uitgegeven. Indien het de penningmeester betreft dient toestemming van de voorzitter te worden verkregen.
- d. Indien de penningmeester geen toestemming verleent kan het verzoek worden ingediend bij het bestuur.
- e. Uitgaven van meer dan € 500,00 die niet in de begroting zijn voorzien dienen vooraf ter goedkeuring in het bestuur te worden besproken.
- f. Projectleiders kunnen binnen de begroting van de goedgekeurde projecten en cursussen uitgaven doen.

Beroep

Artikel 5.

- a. Beroep als bedoeld in de artikelen 4 sub 11 en 5 sub 8 van de statuten van de vereniging kan worden ingesteld door middel van een aangetekend schrijven, gericht aan het bestuur van de vereniging, binnen een maand na ontvangst van de mededeling van het bestuur waartegen de betrokkene in beroep wenst te komen.
- b. Het bestuur is verplicht het beroep op de eerst volgende ledenvergadering van de vereniging aan de orde te stellen. Laat het bestuur dit na, dan wordt het beroep tegen de beslissing waartegen het is ingesteld geacht gegrond te zijn.
- c. Indien de betrokkene de wens daartoe schriftelijk te kennen heeft gegeven zal de betrokkene gehoord worden door een commissie van onderzoek, bestaande uit 3 door en uit de ledenvergadering van de vereniging gekozen personen. De commissie van onderzoek brengt op de volgende ledenvergadering van de vereniging verslag uit, in welke vergadering op het beroep wordt beslist. Nalatigheid in deze heeft tot gevolg dat het beroep tegen de beslissing waartegen deze is gericht geacht wordt gegrond te zijn.
- d. Het bestuur van de vereniging deelt de betrokkene de beslissing op het beroep schriftelijk mede.
- e. Gedurende de beroepstermijn en hangende het beroep kan de betrokkene geen aanspraken maken op de rechten welke uit het lidmaatschap voortvloeien.

Quorum

Artikel 6.

- a. Is in het geval bedoeld in artikel 14 sub 1 van de statuten minder dan tweederde deel der leden aanwezig, dan wordt de ontheffing in een volgende algemene ledenvergadering behandeld. Deze vergadering wordt bijeengeroepen door het bestuur op een termijn van niet langer dan 4 weken.
- b. In deze tweede algemene ledenvergadering wordt de ontheffing een feit, mits het besluit genomen wordt met een meerderheid van tenminste drievierde der geldig uitgebrachte stemmen.
- c. Tot deze vergadering worden de leden opgeroepen zoals in artikel 7 sub 7 van de statuten geregeld is.

Werkgroepen

Artikel 7.

- a. Een werkgroep als bedoeld in artikel 3 sub c van de statuten kan worden opgericht door tenminste zes leden van de vereniging gezamenlijk.
- b. Oprichting kan plaatsvinden voor enig statutair doel.
- c. De werkgroep kan alleen naar buiten treden onder de naam van de vereniging.
- d. De leden van de werkgroep kiezen uit hun midden iemand die verantwoordelijk is voor de organisatorische aspecten en die verantwoording aflegt aan het bestuur.
- e. Alleen leden van de KNNV kunnen lid zijn van een werkgroep.
- f. Een overzicht van ontplooidde activiteiten wordt door de werkgroep ingebracht in het jaarverslag van de vereniging.
- g. Indien het ledental van een werkgroep daalt tot drie of minder kan het bestuur besluiten de werkgroep op te heffen.

Contactpersonen

Artikel 8.

- a. Het bestuur benoemt en ontslaat voor verschillende delen van het werkgebied van de vereniging contactpersonen.
- b. De contactpersonen overleggen met het bestuur over de onderwerpen die in hun gebied van belang zijn.

Redactie

Artikel 9.

- a. Het bestuur benoemt en ontslaat uit de vereniging tenminste drie leden als redactie voor het verenigingsorgaan.
- b. De redactie heeft tot taak viermaal per jaar het verenigingsorgaan te doen verschijnen.
- c. De redactie bepaalt de inhoud van het verenigingsorgaan, met dien verstande dat mededelingen van het bestuur niet kunnen worden geweigerd.

Vertegenwoordigingen

Artikel 10.

- a. De vereniging wordt vertegenwoordigd in overlegorganen waarin groeperingen met verwante doelstellingen samenwerken.
- b. Het bestuur benoemt en ontslaat uit haar midden een vertegenwoordiger voor een overlegorgaan.
- c. Het bestuur kan zich desgewenst laten vertegenwoordigen door een lid van de vereniging.

- d. De vertegenwoordigers overleggen met het bestuur over de ontwerpen die in hun overlegorgaan aan de orde zijn.

Reglement Projecten en Cursussen

Waar hieronder projecten staat, lees ook cursussen en opdrachten.

Een project kan van start als:

- Het bestuur akkoord is met het projectvoorstel op de punten inhoud, begroting en dekking
- De Ledenvergadering gaat stilzwijgend akkoord als het project winstgevend of kostenneutraal kan worden uitgevoerd tot een omzet van € 5.000,-
- Het bestuur mag € 2.000,- in een jaar uit eigen middelen inzetten
- Het projectvoorstel wordt aan de leden voorgelegd als de omzet meer is dan € 5.000,- of de € 2.000,- uit eigen middelen te boven gaat

Uitzonderlijke spoed

In uitzonderingsgevallen kan het nodig zijn een ledenraadpleging te houden zonder de statutaire termijnen in acht te kunnen nemen. In dat geval kan de raadpleging per e-mail en/of digitale bijeenkomst plaatsvinden. De termijnen worden dan per geval en afhankelijk van de situatie door het bestuur vastgesteld. Op de eerstvolgende reguliere ledenvergadering komt het punt alsnog op de agenda te staan met terugblik over de gang van zaken.

Wijziging

Artikel 11.

Het huishoudelijk reglement kan worden gewijzigd met inachtnaam van de bepalingen van artikel 13 van de Statuten.

Artikel 12.

Het organiseren en het houden van een Algemene Leden Vergadering kan vanaf 14 februari, 2025, digitaal voltrokken worden.

Bijlage 2: Meerjarenbeleidsplan

Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging

**Natuurlijk Rotterdam e.o.
Jan van Avennesstraat 7 A
3021 RL ROTTERDAM
natuurlijkrotterdam@knnv.nl
website: rotterdam.knnv.nl**

23 februari 2026

Meerjarenbeleidsplan

Goedgekeurd door de ledenvergadering d.d. 23 februari 2024

1. Lengte en geldigheidsduur

Het beleidsplan vormt een kader voor te voeren beleid van Natuurlijk Rotterdam voor een periode van 3 jaar, ingaande vanaf 16-2-2024.

2. Visie en Missie

De visie van Natuurlijk Rotterdam is een samenleving waarbij de mens in harmonie leeft met de natuur. De soort homo sapiens is niet het middelpunt van of heerser over het leven op aarde. Wij zijn niet alleen. Wij leven samen met allerlei andere levensvormen, ook in de stad. Natuur in onze woonomgeving wordt niet alleen gewaardeerd, maar ook gestimuleerd en niet geëxploiteerd of geëlimineerd.

De doelen van onze vereniging komen voort uit onze visie en een gedeelde belangstelling en liefde voor de natuur en de biodiversiteit.

Onze doelen en onze missie:

- Het vermeerderen van de kennis van de natuur in de ruimste zin en het verbreiden van deze kennis;
- Het aankweken van belangstelling voor en liefde tot de natuur, in de eerste plaats onder haar leden maar ook buiten de vereniging;
- Het bijdragen aan de natuur- en landschapsbescherming in de ruimste zin.

3. Ambities

In de komende 3 jaar willen wij bijdragen aan het vergroten van de belangstelling voor en kennis over biodiversiteit in Rotterdam e.o. Wij willen de biodiversiteit in Rotterdam behouden en vergroten. Daarom is kennis van soorten belangrijk, kennis van individuen en kennis van hun leefomgeving en behoeften. Wij organiseren hiervoor activiteiten zoals excursies, cursussen, lezingen voor leden en voor niet-leden. Ook zetten wij ons in voor behoud van soorten en verbetering van de leefomgeving. Wij maken publicaties, onderhouden een website, maken een natuurbrief en zijn actief op social media. Wij zijn een jonge vereniging en ons doel is om te groeien in betekenis en ledental. Natuurstudie mondt via onderzoek uit in beheer adviezen, bij natuureducatie brengen we onze passie voor de natuur over en bij natuurbescherming leven we samen met de natuur.

4. Sterkte en zwakte

Wij zijn lid van een grote landelijke organisatie met 49 afdelingen. We zijn een leuke enthousiaste groep mensen. Momenteel is er in Rotterdam belangstelling vanuit de gemeente voor biodiversiteit en wordt de noodzaak tot het behoud daarvan gezien. Er wordt noodzaak gezien voor adaptatie van de stad aan het veranderende klimaat, zoals wateroverlast en hittestress. Veel mensen verlangen naar meer natuur en biodiversiteit in hun woonomgeving. Zoals vele anderen maakt ook onze vereniging zich zorgen over de klimaatverandering en de biodiversiteitscrisis. Onze vereniging kan vaak goede antwoorden geven, maar ook goede vragen stellen die leiden naar kennis waarmee wij de uitdagingen in de toekomst minder onzeker maken. Helaas brengt de tijdgeest met zich mee dat mensen minder tijd en minder belangstelling hebben om bestuurswerk te doen voor een vereniging. Het vraagt aandacht om mensen voor een bestuursfunctie van Natuurlijk Rotterdam te interesseren. Tot nu toe is dat goed gelukt.

5. Strategische doelen, stappenplan

Ons streven is om elke maand een activiteit in de natuur te organiseren en in de zomer twee keer per maand. We monitoren de biodiversiteit in aandachtsgebieden verspreid in ons werkgebied. We volgen een aantal grote ruimtelijke ontwikkelingen die invloed hebben op de biodiversiteit. We maken een Natuurblad over in Rotterdam e.o. levende soorten en geven aandacht aan ontwikkelingen in stads/natuur. We publiceren artikelen op onze website en kennisbank en zijn actief op sociale media.

Wat is en doet Natuurlijk Rotterdam e.o.?

Natuurlijk Rotterdam en omgeving is een actieve vereniging van natuurliefhebbers en -beschermers. Het werkgebied omvat de gemeenten Rotterdam, Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk. Doelen zijn natuurstudie, natuureducatie en natuurbescherming. Samen ontdekken, beleven en beschermen wij die natuur. Dat gaat via excursies, workshops, lezingen, adviezen aan de gemeente, particulieren en organisaties. Dit alles rond onderwerpen van de natuur in Rotterdam e.o.. Natuurlijk Rotterdam wil een platform zijn waar natuurliefhebbers elkaar ontmoeten en opkomen voor de belangen van de natuur.

De afdeling behoort bij het netwerk van de Koninklijke Nederlandse Natuurvereniging (KNNV) waartoe 45 afdelingen in Nederland behoren.